

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Załęska

Protokolant: sekr. sąd. Ewelina Kubiczak

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 4 lipca 2013 r. w Sieradzu

odwołania A. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 10.12.2012 r. Nr (...)

w sprawie A. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje A. K. (1) prawo do emerytury 30 listopada 2012 roku.

Sygn. akt IV U 1170/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.12.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił A. K. (1) prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W odwołaniu z dnia 18.12.2012r., w/w wnosił o uznanie jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Fabryce (...) w Z. oraz w (...) w Z. i przyznanie prawa do emerytury.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że na wymagane 15 lat pracy w szczególnych warunkach, odwołujący udowodnił 7 miesięcy i 18 dni.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. (1), urodzony (...)

W okresie od 09.03.1981 - 06.08.1991, w/w był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Fabryce (...) w Z..

A. K.(1) został zatrudniony na okres próbny, a od 23.03.1981r. na czas nieokreślony jako ślusarz remontowy na Oddziale Remontów. W zakładzie było zatrudnionych ogółem 4.500 osób, w tym w przędzalni ok. 300 – 400 pracowników.

W wydzielonym pomieszczeniu oddział remontów miał magazynek, a w nim części zamienne. Wnioskodawca jako ślusarz remontowy pracował na oddziale przędzalni, bezpośrednio na hali produkcyjnej usuwając usterki bieżące, gdy przykładowo należało daną część dokręcić, wyregulować, rozkręcić. Praca odbywała się w systemie dwuzmianowym, od godziny 6.00-14.00 i od 14.00 - 22.00. W hali było około 100 maszyn typu przędzarki, skrucarki, trzepakarki, zdwajarki, szarpacze, tzw. wilki, niedoprzędzarki. Maszyny były ustawione w kolejności zgodnie z przebiegiem procesu technologicznego. Wszystkie maszyny były zakotwione w podłożu. Ślusarze remontowi byli zaliczani do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach.

W dniu A. K. (1)25.06.1983r., uzyskał tytuł mistrza w zawodzie ślusarza maszynowego.

Dnia 26.07.1984r., A. K. (1)wystąpił z wnioskiem o przeniesienie na Wydział Przędzy Średnioprzędnej – Przędzalni Bezwrzecionowej i z dniem 01.08.1984r. został zatrudniony na czas nieokreślony jako ślusarz remontowy w w/w Wydziale. Brygada remontowa składała się z 17 osób i wykonywała remonty maszyn przędzalniczych, zgodnie z rocznym planem remontów. Brygadą kierował mistrz, który rozdzielał pracę. Remonty dotyczyły różnych podzespołów, np. łożysk, skrzyń przekładniowych, wałków rozciągowych. W trakcie remontu danej maszyny była ona demontowana, a reszta maszyn pracowała. Mistrz decydował jaki odcinek maszyny podlega naprawie przez określonego pracownika brygady remontowej. Zdemontowane części maszyny naprawiano na stole ślusarskim, znajdującym się w hali produkcyjnej, bezpośrednio przy maszynach. W ramach planowanego remontu wnioskodawca zajmował się np. konserwacją, naprawą części, ich składaniem, wymianą na nowe. Praca odbywała się na 3 zmiany. Był hałas i zapylenie. Przędzalnia bezwrzecionowa i przędzalnia średnioprzędna stanowiły jeden wydział.

Od 05.08.1985 – 22.08.1985, A. K. (1)pełnił obowiązki mistrza w Przędzalni Średnioprzędnej w związku z chorobą mistrza. Pracownicy brygady remontowej byli zaliczani do I kategorii zatrudnienia.

W dniu 22.12.1989r., A. K. (1)wystąpił z wnioskiem o przeniesienie na stanowisko operatora ciągu szwalniczego w wydziale wykończalni i z dniem 01.01.1990r., został tam zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku szwacza ciągu (operatora ciągu). Wydział wykończalni mieścił się w osobnym budynku. Znajdowały się tam ciągi szwalnicze. Wydział ten wykonywał ostateczne obszywanie ręczników frotowych. Ciągi szwalnicze to maszyny szyjące materiał wzdłuż, który następnie przechodził do krojczego i szwaczki. Do wydziału wykończalni przychodziły surowe bele materiału, po czym były cięte, obszywane, kontrolowane i pakowane w paczki do sprzedaży. Pracownicy wykończalni byli zaliczani do szczególnych warunków zatrudnienia.

Od dnia 26.08.1998r., A. K. (1)powierzono obowiązki montera maszyn włókienniczych na oddziale tkalni. Oddział miał powierzchnię ponad 1ha. Na wydziale tkalni odbywały się naprawy bieżące. Do obowiązków wnioskodawcy należało wykonywanie wszelkich czynności związanych z zakładaniem i przeciąganiem osnów, zgodnie z dyspozycją mistrza i obowiązującymi wymogami technologicznymi, jak również wykonywanie wszelkich innych prac związanych z utrzymaniem sprawności technicznej krosien, a w szczególności: naprawa czólenek lub przygotowywanie nowych do produkcji, naprawa pojemników pustych cewek, przygotowywanie krosna po odrobieniu osnów, zrobienie krzyżulca i wyjęcie wałów. Wnioskodawca zajmował się naprawą krosien „R.” bezpośrednio na oddziale, na którym było 60 krosien. Na zmianie było 2 monterów. Praca odbywała się na 3 zmiany. Stanowiska produkcyjne były kwalifikowane do szczególnych warunków zatrudnienia, z uwagi na przekroczenia norm hałasu i zapylenia.

Zakład wypłacał tzw. szkodliwe w wysokości 1zł./godz.

W okresie od 12.08.1991 – 24.08.1998, A. K. (1)był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...)S.C. w Z.– (...)na stanowisku tokarza. Firma istnieje od 1970r. i powstała na bazie zakładu rzemieślniczego. W latach 1980-90 zajmowała się produkcją części dla motoryzacji, produkowanych z tworzyw sztucznych termoutwardzalnych na bazie żywic fenolowych. W-ca zajmował się tam toczeniem kopulek wytwarzanych z tworzywa termoutwardzalnego typu polofen. We wstępnej fazie polofen był proszkiem wsypywanym do formy w prasie, po czym pod wpływem temperatury kształtowała się kopułka, a następnie odbywała się faza jej toczenia. Formowanie i toczenie kopułki odbywało się w jednym pomieszczeniu. Kopułki były elementem aparatu zapłonowego, będącego na wyposażeniu samochodów

produkowanych w latach 1970- 80. Obróbka kopulek wiązała się z emisją dymu i pyłów. Odwołujący wykonywał także prace pomocnicze, tj. np. gradowanie, czyli czyszczenie elementów z tzw. wypływów po operacji prasowania. Usuwanie nadmiaru tworzywa było wykonywane ręcznie pilnikiem. Praca odbywała się w hałasie, zapyleniu. Nie było dodatków szkodliwych (**zeznania świadków: S. K., R. K., A. K. (2), zeznania i dodatkowe zeznania wnioskodawcy, M. S., zawarte na płycie CD – 00:31:50 – 01:31:43, 00:03:51 – 00:49:30, 00:03:23 – 00:37:33, 00:39:40 – 00:47:22 k. 41, 50, 58/akta sprawy; świadectwo pracy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, umowy o pracę, odpis dyplomu mistrza, karty obiegowe zmiany, angaże, podanie o przesunięcie na stanowisko operatora ciągu szwalniczego, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności/akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...); podanie o pracę z dnia 27.02.1981r., kserokopia legitymacji czeladniczej Nr (...), zaświadczenie lekarskie/akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...).S.C.; świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 4/akta ZUS).**

W dniu 30.11.2012r., A. K. (1)złożył w ZUS wniosek o emeryturę (**wniosek/akta ZUS**).

Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy uznał za udowodnione łącznie 29 lat, 9 miesięcy i 24 dni okresów składkowo – nieskładkowych, w tym 7 miesięcy i 18 dni w szczególnych warunkach od 28.10.1974 – 14.06.1975 (**karta przebiegu zatrudnienia k. 11/akta ZUS**).

Decyzją z dnia 10.12.2012r., odmówiono A. K. (1)przyznania prawa do emerytury (**decyzja k. 12/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym.

Ustalenia dotyczące charakteru pracy wnioskodawcy w Fabryce (...)w Z.od 09.03.1981 - 06.08.1991, 26.08.1998 – 31.12.1998, Sąd oparł na materiale dowodowym zgromadzonym w aktach osobowych wnioskodawcy, zawierających m.in. świadectwo pracy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, umowy o pracę, odpis dyplomu mistrza, karty obiegowe zmiany, angaże, podanie o przesunięcie na stanowisko operatora ciągu szwalniczego, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Nadto na jego zeznaniach jako strony, zeznaniach świadków S. K., R. K., A. K. (2). Zeznania są spójne, logiczne i nie zawierają sprzeczności i korelują z dokumentacją osobową. W ocenie Sądu w/w dowody stanowią wiarogodne źródło dowodowe. Wynika z niego , że praca A. K. (1)w spornym okresie była wykonywana bezpośrednio na wydziałach produkcyjnych, tj. tkalni, wykańczalni, przędzalni, kwalifikowanych do szczególnych warunków zatrudnienia.

Okoliczności dotyczące pracy wnioskodawcy od 12.08.1991 – 24.08.1998 w

(...)S.C. w Z.– (...), Sąd ustalił na podstawie zeznań strony, zeznań świadków M. S., A. K. (2)oraz dokumentów osobowych. Zeznania są zbieżne, nie zawierają sprzeczności , wobec czego należało je uznać za wartościowy dowód w sprawie. W świetle powyższych dowodów praca A. K. (1)na stanowisku tokarza kopulek, wytwarzanych na bazie tworzywa termoutwardzalnego typu polofen, była pracą w kontakcie ze szkodliwymi substancjami chemicznymi.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie A. K. (1) jest zasadne.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Prawo do emerytury z uwagi na pracę w szczególnych warunkach regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z jego §3 i §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli łącznie spełnia warunki: mężczyzna jeżeli osiągnął wiek 60 lat, ma wymagany „okres zatrudnienia” 25 lat, w tym przepracował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla celów ustalania uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Zgodnie z § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia konieczne jest, by praca taka wykonywała była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Ustęp 2 cyt. paragrafu stanowi, że okresy pracy o których mowa w ust. 1 stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie §1 ust. 2 rozporządzenia, lub świadectwie pracy. §1 1 ust. 2 w/w rozporządzenia stanowi, iż właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zgodnie z wykazem A załącznika Nr 1 do Zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987r., w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego, w dziale IV pod poz. 17 w pkt 34, wymienia się stanowisko tokarza tworzyw, a na takim stanowisku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wnioskodawca w (...) S.C. w Z..

Natomiast w dziale IV w/w załącznika pod poz. 25 zatytułowaną - bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, do prac w szczególnych warunkach zalicza się stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego niewątpliwie praca wnioskodawcy w (...) w Z. jako ślusarza remontowego przy naprawach bieżących, ślusarza brygady remontowej przędzalni, szwacza ciągu szwalniczego na oddziale wykończalni, monter maszyn włókienniczych na oddziale tkalni, odbywała się bezpośrednio na oddziałach produkcyjnych, zaliczanych do szczególnych warunków zatrudnienia, z uwagi na przekraczane normy hałasu i duże zapylenie.

Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyłącza się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 maja 2011r., że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) (por. wyrok SN z dnia 19.05.2011r., sygn. akt III UK 174/10).

Reasumując, w ocenie Sądu A. K. (1) spełnił kwestionowany warunek 15 – letniego zatrudnienia w szczególnych warunkach, bowiem wskazane wyżej okresy zatrudnienia, wraz z uwzględnionym przez ZUS w wymiarze 7 miesięcy i 18 dni, stanowią łącznie wymagane 15 lat.

Z tych względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc, orzekł jak w sentencji.